

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 ноември 2023 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: октомври 2023 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** во октомври забележа месечен пад од 0,7%, во поголем дел како резултат на намалените депозитни пари и краткорочните депозити, при помал придонес кон падот и на готовите пари во оптек, а во услови на раст на долгорочните депозити до две години. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 5,2%, главно поради растот на депозитните пари и краткорочните депозити, при позитивно влијание и на останатите компоненти.
- Во октомври, **вкупните депозити³** се намалени за 0,3% на месечна основа, во целост како резултат на падот на депозитите на корпоративниот сектор, додека депозитите на домаќинствата остварија раст. Споредено на годишно ниво, вкупните депозити бележат раст од 8,0%, којшто се должи на повисоките депозити на двата сектора, со изразен придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Парична маса и вкупни депозити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2022	9.2023	10.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023
Парична маса М4	547,355	568,129	566,003	5.1	6.9	11.4	8.8	8.3	3.0	-0.6	1.3	-0.1	-0.4
Парична маса МЗ	499,803	506,234	502,869	5.3	6.6	10.0	5.9	5.2	2.8	-1.0	0.9	-0.5	-0.7
од кои:													
Готови пари во оптек	47,494	47,361	46,868	6.8	6.3	9.4	6.1	8.2	9.6	1.4	2.1	-0.4	-1.0
Депозитни пари	188,036	191,171	189,122	5.8	10.4	15.8	8.5	7.3	4.1	-1.2	1.1	-0.5	-1.1
Краткорочни депозити	214,490	217,380	216,095	6.8	4.6	4.8	4.1	3.4	0.9	-1.3	0.6	-0.6	-0.6
Долгорочни депозити до 2 години	49,782	50,321	50,785	-3.8	2.5	13.4	4.4	3.0	0.0	-1.1	0.8	-0.2	0.9
Вкупни депозити	491,537	510,446	508,820	4.9	6.8	11.5	8.9	8.0	2.6	-0.9	1.2	-0.2	-0.3
од кои:													
Корпоративен сектор	142,627	151,004	148,345	3.7	5.9	19.7	15.7	14.1	3.3	-2.2	1.3	-1.4	-1.8
Во денари	94,395	99,629	97,979	2.5	6.7	19.0	11.1	9.7	1.0	-2.4	2.1	-1.5	-1.7
Во странска валута	48,232	51,375	50,366	6.1	4.4	21.0	25.8	23.9	8.2	-1.9	-0.3	-1.1	-2.0
Домаќинства	323,084	334,745	335,719	5.8	8.4	8.8	6.8	6.8	2.7	0.1	1.2	0.9	0.3
Во денари	155,215	161,006	161,756	2.2	9.9	14.1	10.9	11.1	6.2	0.6	1.9	1.3	0.5
Во странска валута	167,869	173,739	173,962	9.3	7.0	4.3	3.3	3.0	-0.3	-0.3	0.5	0.6	0.1

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

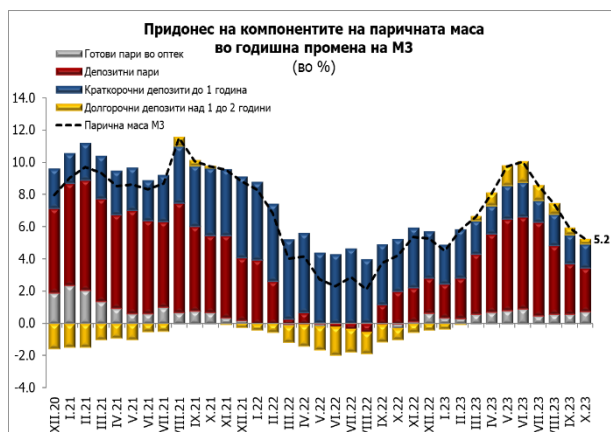
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври 2023 година, кај **вкупните кредити** е забележан месечен и годишен раст од 0,3% и 5,3%, соодветно, којшто произлегува од зголемувањето на кредитите на двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“.

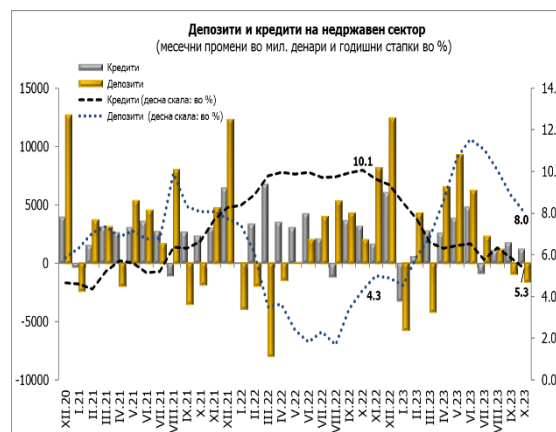
Табела 2. Вкупни кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2022	9.2023	10.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023
Вкупни кредити	423,114	436,461	437,698	9.4	6.6	6.5	5.8	5.3	1.4	0.7	1.1	0.4	0.3
<i>од кои:</i>													
Корпоративен сектор	205,974	208,347	208,493	11.5	6.2	6.5	5.1	4.1	2.6	0.5	1.2	0.5	0.1
Во денари	122,377	125,148	126,812	6.8	1.9	3.8	6.5	7.3	3.5	0.2	1.4	1.0	1.3
Во странска валута	83,598	83,200	81,681	19.3	12.9	10.8	3.1	-0.5	1.4	0.9	0.9	-0.2	-1.8
Домаќинства	214,965	225,537	226,605	7.3	6.8	6.4	6.4	6.3	0.3	0.8	0.9	0.3	0.5
Во денари	119,178	123,775	124,451	5.2	4.0	3.2	4.0	4.4	-0.2	0.6	0.5	0.2	0.5
Во странска валута	95,786	101,762	102,154	10.2	10.6	10.7	9.5	8.8	1.0	0.9	1.5	0.5	0.4

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

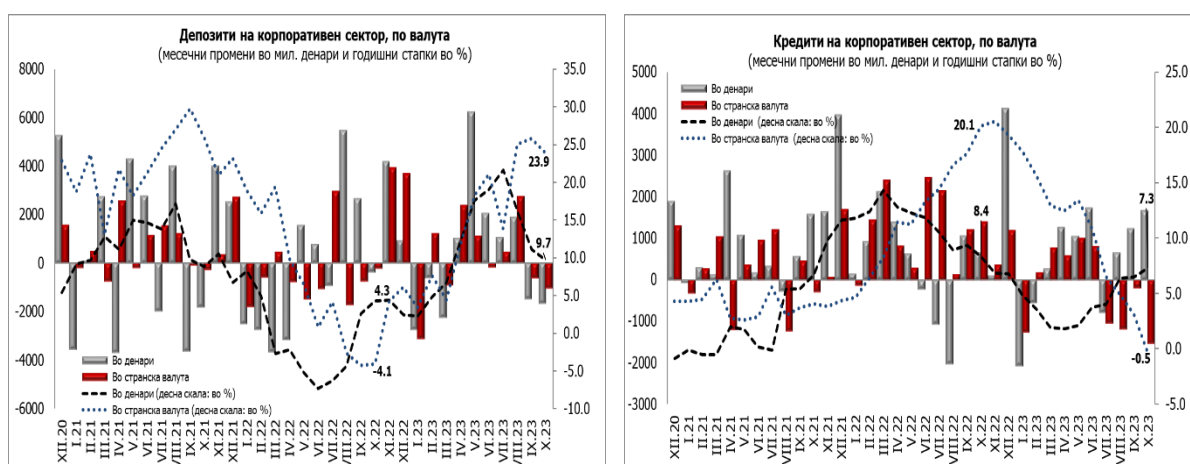
Извор: НБРСМ.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

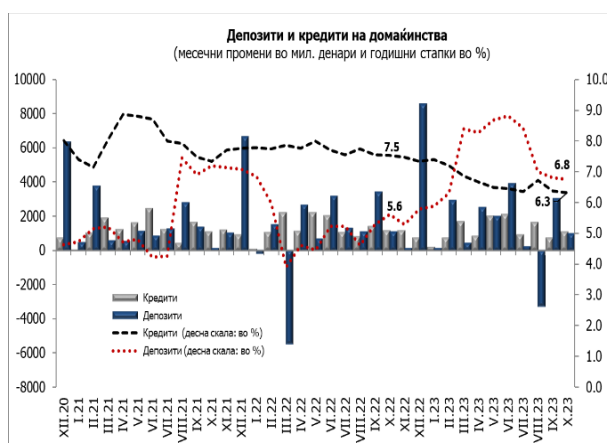
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, **вкупните депозити на корпоративниот сектор** остварија месечен пад од 1,8%. Надолната промена пред сè е резултат на пониските депозитни пари, при пад на краткорочните депозити во странска валута и на вкупните долгорочни депозити, во услови на раст на краткорочните депозити во денари. На годишна основа е забележан раст од 14,1%, во поголем дел поради повисоките краткорочни депозити во странска валута, при остварен дополнителен раст и кај депозитните пари и долгорочните и краткорочните депозити во денари.
- Кредитите на корпоративниот сектор**⁵, овој месец, бележат минимален месечен раст од 0,1%, при годишен раст од 4,1%. Притоа, месечната и годишната промена во целост се должат на зголеменото кредитирање во денари, при остварен пад на кредитите во странска валута.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

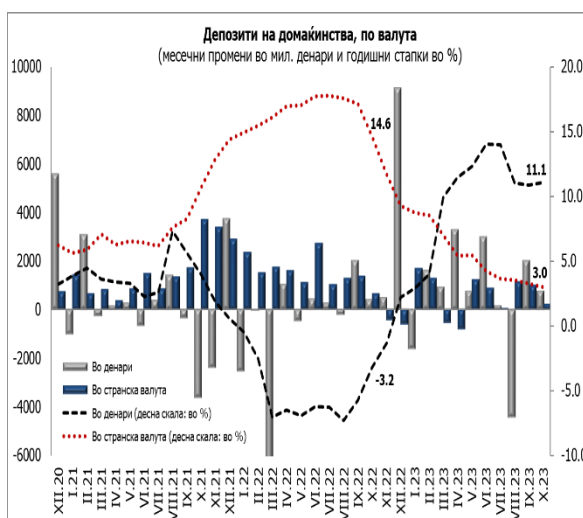
⁵ Почнувајќи од јуни 2018 година, а во согласност со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

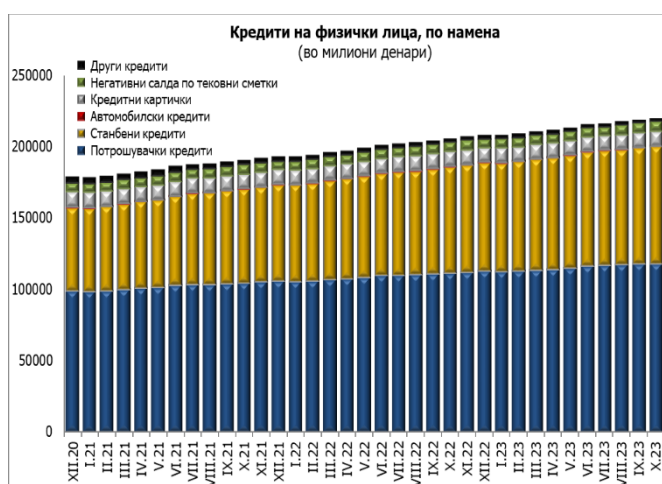
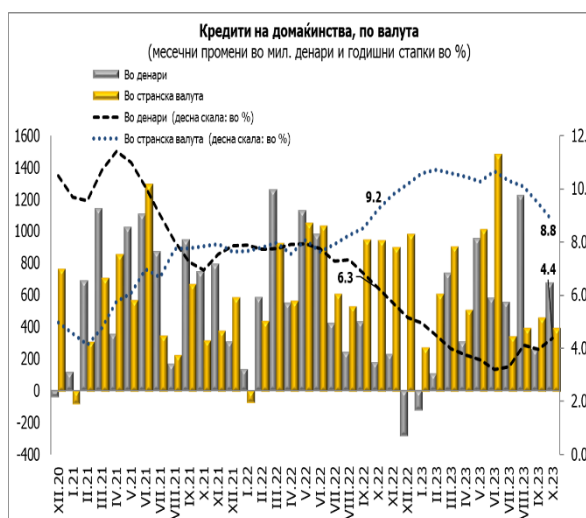

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во октомври, **вкупните депозити на домаќинствата** се зголемени за 0,3% на месечно ниво, во целост како резултат на растот на долгорочните депозити во странска валута и во денари, во услови на забележан пад кај останатите компоненти. Годишниот раст изнесува 6,8% и се должи на повисоките долгорочни депозити и депозитните пари, а во помала мера и на краткорочните депозити во денари, додека краткорочните депозити во странска валута бележат пад.
- Кај **кредитите на домаќинствата**, овој месец, е забележан месечен раст од 0,5%, како резултат на повисокото кредитирање во денари и во странска валута, поизразено кај кредитите одобрени во денари. На годишна основа, кредитите се повисоки за 6,3%, во поголем дел поради растот на кредитите во странска валута, при забележан раст и на кредитирањето во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)					месечна промена (во %)				
	12.2022	9.2023	10.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023
Потрошувачки кредити	112,504	117,389	117,787	6.3	6.2	6.2	6.0	5.9	0.7	0.9	1.1	0.4	0.3
Станбени кредити	75,905	81,247	81,906	12.7	11.7	11.3	10.7	10.4	1.2	0.8	1.4	0.8	0.8
Автомобилски кредити	358	379	382	9.1	9.9	8.6	15.5	13.2	-0.2	-0.5	4.4	-1.5	0.8
Кредитни картички	10,324	10,096	10,059	0.7	0.5	-1.3	-2.6	-3.4	-0.9	0.4	-0.1	-0.6	-0.4
Негативни салда по тековни сметки	5,963	6,986	7,013	1.0	-0.2	-2.6	7.9	8.5	-10.2	0.5	-4.1	-1.1	0.4
Други кредити	2,207	1,893	1,871	-15.5	-16.1	-17.9	-17.4	-17.4	-0.7	-2.1	-4.2	-1.8	-1.2

Извор: НБРСМ.

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во октомври, кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити**, е забележан месечен раст од 0,3% и 0,8%, соодветно, при годишен раст од 5,9% и 10,4%, соодветно. **Автомобилските кредити**, овој месец, се зголемени за 0,8% и 13,2% на месечна и на годишна основа, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** бележат месечен и годишен пад од 0,4% и 3,4%, соодветно. Во октомври, кај **негативните салда на тековните сметки** е евидентирано месечно и годишно зголемување од 0,4% и 8,5%, соодветно, додека кредитите одобрени врз **други основи** се намалени за 1,2% и 17,4%, на месечно и на годишно ниво, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци

http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 декември 2023 година (референтен пресек заклучно со ноември 2023).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.